

Protocol schoolgaande zwangeren en tienermoeders

Doelen

Doelstelling

Het doel van het protocol is het verstrekken van een praktische handreiking aan scholen en hun docenten, decanen, leerlingbegeleiders, vertrouwenspersonen en zorgcoördinatoren over hoe om te gaan met (ongewenst) zwangere leerlingen en jonge ouders.

Doelgroep

De groep zwangere deelnemers en jonge ouders is in een aantal subgroepen onder te verdelen:

1. Leerlingen die binnen hun netwerk voldoende steun en begeleiding hebben. Deze groep heeft geen zorgvraag, maar moet wel geregistreerd en gemonitord worden. Voor leerlingen tot 18 jaar wordt dit gedaan door Afdeling Leerlingzaken van de woongemeente van de leerling, voor leerlingen van 18-23 jaar door het RMC Trajectbureau.
2. Leerlingen die reden tot zorg geven: na signalering wordt een leerling uit deze categorie besproken in het Zorg Advies Team (ZAT). De zwangere leerling of jonge ouders kiest zelf een vaste begeleider, die onderhoud contact met het ZAT.
3. Leerlingen die na een afgebroken zwangerschap reden tot zorg geven: na signalering wordt een leerling uit deze categorie besproken in het ZAT.
4. Leerlingen die door de combinatie ouderschap en opleiding reden tot zorg geven: na signalering wordt een leerling uit deze categorie besproken in het ZAT.
5. Jonge vaders worden benaderd door de zorgcoördinator. Als zij dat willen, wordt er een begeleider gezocht en een plan opgesteld.

Verzuim

1. Leerlingen die moeten bevallen, hebben recht op 16 weken moet er hier onderscheid gemaakt worden van zoveel weken voor de bevalling en zoveel weken na de bevalling? Jonge vaders hebben recht op "kraamverlof" van 2 dagen.
2. In overleg met de leerling wordt gekeken hoe dit recht bij haar kan worden toegepast.
3. Gedurende het "verlof" onderhoudt de begeleider van school contact met het betreffende meisje met het oog op terugkeer. Scholen schakelen de consultant zieke kinderen in.
4. Scholen reageren alert op (ziekte-) verzuim van de zwangere leerling of jonge moeder. Zij nemen actief contact op met de leerling.
5. Scholen stellen de leerplichtambtenaar of de RMC medewerker op de hoogte indien een leerling school verzuimt als gevolg van zwangerschap en op het moment dat zij met "zwangerschapsverlof" gaat.
6. De Leerplichtambtenaar of de RMC medewerker stuurt een brief en heeft contact met de leerling uiterlijk vier weken voor het einde van het verlof om de terugkeer naar school door te nemen. Zij meldt hierin dat school en leerling gezamenlijk een plan voor terugkeer zullen opstellen.
7. Leerlingen jonger dan 18 jaar worden altijd gemeld bij BJZ.
8. De zorgcoördinator krijgt een afschrift van de brief.
9. De Leerplichtambtenaar of de RMC medewerker registreert:
 - a. De instroom van zwangere meisjes en jonge moeders naar leeftijd,
 - b. per schooljaar, per school.
 - c. Het totale aantal zwangere meisjes en jonge moeders naar leeftijd,
 - d. per schooljaar, per school en het aantal kinderen per moeder.

Wanneer de leerling ouder is dan 18 jaar geldt er geen meldplicht meer. Wel zal in alle gevallen de leerling overtuigd moeten worden van het belang om de ouders van de leerling te informeren.

Voor vertrouwenspersonen gelden (soms) andere privacyregels. De Fiom heeft net als Bureau Jeugdzorg en (huis)artsen, geheimhoudingsplicht. Dit verschil in informatieplicht geeft soms een spanningsveld in de samenwerking tussen de school en dergelijke organisaties. School kan hierover in een vroege fase overleggen met het ZAT.

Als de school een bedreigende situatie vreest, wordt dit aan het ZAT doorgegeven. Vanuit het ZAT wordt onderzocht of er inderdaad een bedreigende situatie is, waarbij de meldplicht aan de ouders kan komen te vervallen.

Indien de school twijfels heeft of er sprake is van een dreigende situatie treden zij in overleg met Bureau Jeugdzorg om de situatie te beoordelen.

Terugkeer

Het is de bedoeling dat een leerling na haar zwangerschapsverlof weer terugkeert op school. Het is daarom van belang ook op het gebied van de terugkeer duidelijke afspraken met elkaar te maken. De volgende afspraken zijn gemaakt (e.e.a. is afhankelijk van de gezondheid/het welzijn van de moeder en kind).

- De begeleider maakt samen met de leerling en de zorgcoördinator een plan van aanpak met het oog op terugkeer van de leerling. In dit plan staat ook hoe de school wordt geïnformeerd over de nieuwe situatie van de leerling.
- De leerling wordt in eerste instantie teruggeleid naar de opleiding waar zij mee bezig was. Indien de omstandigheden dat niet toelaten, wordt naar een alternatief traject gezocht.
- Scholen bekijken in overleg met de leerling en de Leerplichtambtenaar of de RMC medewerker in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om een aangepast programma aan te bieden voor de leerling die terugkeert na het zwangerschapsverlof. Zonodig worden hierbij andere instanties betrokken.
- Indien de leerling stage moet lopen, zorgt de school voor een passende stage, waarbij rekening wordt gehouden met de zorgtaken van de jonge moeder.

Sociale kaart Tienerzwangerschappen en jong ouderschap Tiel voor

VOOR DE GEBOORTE

Moment	Wie	Actie	Aandachtspunten	Verwijzen naar
Vanaf conceptie	-Huisarts -Verloskundige -Gynaecoloog -Sense GGD Rivierenland (anoniem)	Eerste opvang, inventariserend- en adviesgesprek Zwangerschapstest Verwijzen naar andere instanties voor begeleiding	Twijfel over uitdragen van de zwangerschap?	Verloskundigen: -Verloskundig Centrum Tiel T: 0344-627257 E: info@verloskundigcentrumtiel.nl www.verloskundigcentrumtiel.nl -Verloskundigenpraktijk Tiel T: 0344-620187 E: info@verloskundigenpraktijk.nl www.verloskundigenpraktijk.nl Gynaecoloog: Ziekenhuis Rivierenland T: 0344-674045 www.zrt.nl Fiom Nijmegen T: 040-2453335 E: nijmegen@fiom.nl www.fiom.nl GGD Rivierenland soa/sense poli T: 0344-698 808 www.ggdrivierenland.nl
Vanaf het moment dat bekend is dat de persoon zwanger is.	Fiom; VBOK; Huisarts; Sense GGD AMW/SMW	Besluitvormingsgesprek bij twijfel over al dan niet uitdragen zwangerschap Toeleiden naar FIOM of als Fiom te ver weg is ondersteunen bij keuzes	Keuze voor uitdragen zwangerschap	Fiom Nijmegen T: 040-2453335 www.fiom.nl R75, Entrea ambulante hulp T: 024-3602345 E: R75@nim.nl www.entrea.nl Mee Gelderse Poort T: 088-6630000 E: infotiel@meegelderspoort.nl www.meegelderspoort.nl Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK) Amersfoort T: 033 - 460 50 70 /033 - 461 59 01 T: 0900 - 202 10 88 (24/7 € 0,05/min.) E: info@vbok.nl www.vbok.nl (School) Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl GGD Rivierenland soa/sense poli T: 0344-698 808 www.ggdrivierenland.nl
			Mogelijkheden: overtijdbehandelingabortus, afbreken van de zwangerschap	Je eigen huisarts Abortuskliniek Mildred Rutgers Huis T: 026-4436457 T: 026-4422593 E: info@mildred-rutgershuis.nl (Fiom; VBOK) www.mildred-rutgershuis.nl Vrelinghuis T: 030- 2 33 35 42 E: vrelinghuis@unet.nl www.vrelinghuis.nl (School) Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl GGD Rivierenland T: 0344-698808 www.ggdrivierenland.nl Entrea T: 024-3602345 E: info@entrea.nl www.entrea.nl

				Stichting Mee Gelderse Poort T: 088-6630000 E: infotiel@meegeldersepoort.nl www.meegeldersepoort.nl Websites: www.casa.nl ; www.abortus.nl ; www.stisan.nl ; www.senseinfo.nl www.pretermkliniek.nl
			Mogelijkheden: -Het kind afstaan voor adoptie of -Een pleeggezin	Fiom Nijmegen T: 040-245333 i.s.m. Raad van Kinderbescherming regio Gelderland T: 026-3226555 E: arnhem@rvdk.minjus.nl www.kinderbescherming.nl Bureau Jeugdzorg T: 0344-634459 www.bjzgelderland.nl Entrea T: (0344) 750 700 www.entrea.nl Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl
Vanaf de 8e week	Huisarts/verloskundige	Ingang zetten zwangerschapsbegeleiding		Verloskundigen -Verloskundig Centrum Tiel T: 0344 627257 E: info@verloskundigcentrumtiel.nl www.verloskundigcentrumtiel.nl -Verloskundigenpraktijk Tiel T: 0344-620187 E: info@verloskundigenpraktijk.nl www.verloskundigenpraktijk.nl
	Huisarts; Verloskundige; Gynaecoloog		Zwangerschapsverlies (miskraam; perinatale sterfte)	Fiom Nijmegen T: 040-245333 www.fiom.nl Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl Websites met betrouwbare informatie over het onderwerp: www.zwangerschapsverlies.nl www.miskramen.nl www.stilverlangen.com Verloskundig Centrum Tiel: T: 0344-627257 www.verloskundigcentrumtiel.nl Verloskundigenpraktijk Tiel T: 0344-620187 www.verloskundigenpraktijk.nl
	Huisarts; Verloskundige; Gynaecoloog	Informeren over: -kraamzorg en kraampakket -kinderopvang -zwangerschaps cursus		Kraamzorg - www.kraamzorgdewaarden.nl ; T: 0900-5722646 - www.bgvalllei.nl ; T: 0488-482151 - www.natus.nl T: 0418-661307 - www.rivas.nl T: 0900-8433 - www.zininkraamzorg.nl T: 0348-436010 Kinderopvang T: 0345 - 57 14 59 / 0344-57 14 59 www.kinderopvangrivierenland.nl Zwangerschaps cursus T: 0900-8433 www.stmr.nl
	Huisarts; Verloskundige; Gynaecoloog	Inschatten of aanvullende begeleiding nodig is	Casemanagement/ (begeleide) verwijzing naar overige	Fiom Nijmegen T: 040-245333 www.fiom.nl

AMW GGD Jeugdarts/ verpleegkundige JGZ MEE		instellingen	Mee Gelderse Poort T: 088-6630000 www.meegeldersepoort.nl Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl R75 T: 024-3602345 www.entrea.nl
		Huisvesting (o.a. geen vaste woon- of verblijfplaats)	Zelfstandig wonen: <i>woningcorporaties</i> -T: 0344-614106 www.scw-tiel.nl -T: 0344-615214 www.svtiel.nl Begeleid wonen: - www.lokettiel.nl - www.jpvandenbent.nl T: 0344-640050 - www.ribw-nr.nl T: 0344-635609 Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl
		School, werk, financiën: Schoolverzuim; voortijdig schoolverlaten; trajectbegeleiding; aanvragen uitkering en bijzondere bijstand; schuldhulpverlening	Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) T: 0344-786640 www.jongin.tiel.nl (School) Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl
		Ontbreken sociaal netwerk Psychische problemen Relatieproblemen	Fiom Nijmegen T: 040-245333 www.fiom.nl Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl Welzijnswerk T: 0344-611566 www.mozaiekwelzijn.nl
	Waar nodig: preventief melding doen bij AMK (kinderen) of bij Steunpunt Huiselijk Geweld (vrouwen)	Geweld huiselijk geweld, seksueel geweld; loverboys; eerwraak	GGD Rivierenland soa/sense poli T: 0344-698 808 www.ggdrivierenland.nl Steunpunt huiselijk geweld -Oost en Midden Gelderland T: 0900-126 26 26 info@huiselijkgeweldgelderland.nl - www.huiselijkgeweld.nl T: 0344-695961 - www.hera.nl T: 026-3894945 - www.vsk.nl T: 030-7892250 Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl
		(Verstandelijke) beperking	Mee Gelderse Poort T: 088-6630000 www.meegeldersepoort.nl J.P. v/d Bentstichting T: 0344-619616 www.jpvandenbent.nl
		Psychiatrische problematiek	De Gelderse Roos T: 0344-656111 www.degelderse Roos.nl
		Verslavingsproblematiek	Irizzorg <i>jeugdcliniek verslavingszorg</i> T: 0344-620175 <i>Algemeen</i>

				<p>T: 0344-622686 www.iriszorg.nl Anonieme Alcoholisten T: 0344-618030 www.aa-nederland.nl</p>
			Allochtonen/Vluchtelingen	<p>Nidos T: 030-2391202, Utrecht T: 026-4459459, Arnhem www.nidos.nl</p>
De 16e week	Kraamzorg jeugdverpleegkundige	Afspraak huisbezoek (op indicatie) of telefonisch contact	Vervolg huisbezoek: na de 36 ^e week wordt gecheckt of er nog bijzonderheden zijn	<p>www.kraamzorgdewaarden.nl; www.bgvallei.nl; www.natus.nl www.rivas.nl www.stmr.nl www.agathos-thuiszorg.nl</p>
De 24 ^e week	Verloskundige; Gynaecoloog	Bij bijzonderheden: informereren van kraamzorg en consultatiebureau; evt maatschappelijk werk	Casemananager (verloskundige of gynaecoloog) nemen met medewerking van de zwangere contact op met derden, indien gewenst (kan gedurende de hele zwangerschap)	<p>www.kraamzorgdewaarden.nl; www.bgvallei.nl; www.natus.nl www.rivas.nl www.stmr.nl www.agathos-thuiszorg.nl</p>

NA DE GEBORTE

Moment	Wie	Actie	Aandachtspunten	Verwijzen naar
De 1 ^e dag	Kraamzorg	Bericht geboorte doorgeven aan consultatiebureau	Binnen 7 dagen na de geboorte moet de baby aangemeld worden bij de zorgverzekeraar Entadministratie en Sociale verzekeringsbank worden automatisch geïnformeerd	Eigen zorgverzekering Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl
	Getuige geboorte	Aangifte geboorte bij de gemeente	Uiterlijk op de 3 ^e dag na de geboorte	Gemeente Tiel: Afdeling Burgerzaken T: 0344-637262 (of in gemeente waar baby geboren is) www.tiel.nl
	Gemeente	Informereren Raad voor de Kinderbescherming als moeder jonger dan 18 jaar is		Raad van Kinderbescherming regio Gelderland T: 026-3226555 E: arnhem@rvdk.minjus.nl www.kinderbescherming.nl
De 5 ^e t/m 7 ^e dag	Kraamzorg Verloskundige	Schriftelijke of mondelinge overdracht naar consultatiebureau	Evt. andere hulpverleningsinstanties inschakelen	Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk , afdeling Jeugdgezondheid via bedrijfsbureau JGZ T: 0900-8433 www.stmr.nl
De 8 ^e dag t/m de 14 ^e dag	Consultatiebureau	Huisbezoek: -risico-inventarisatie -inschatten zorgbehoefte	Evt. andere hulpverleningsinstanties inschakelen	Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk , afdeling Jeugdgezondheid via bedrijfsbureau JGZ T: 0900-8433 www.stmr.nl
		Gehoortest en hielprik door door screensters	Wordt thuis gedaan tussen de 4 ^e en 7 ^e dag na de geboorte	Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk , afdeling Jeugdgezondheid via bedrijfsbureau JGZ T: 0900-8433 www.stmr.nl
0-4 jaar	Consultatiebureau (JGZ, STMR) Begeleiden bij het ouderschap (JGZ, AMW STMR)	-Vaccinaties -Signaleren van aandoeningen, ontwikkelingsstoornissen en opvoedingsproblemen -Indiceren van zorg -Algemene preventieve voorlichting/advisering -Opvoedingsondersteuning	Volgens afspraak op 2 locaties in Tiel; er is ook een avondconsultatiebureau in Tiel	Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk Werk, afdeling JGZ/afdeling School Maatschappelijk Werk/Algemeen Maatschappelijk Werk T: 0900-8433 www.stmr.nl Andere algemene sites http://www.babyinfo.nl/ : informatie over opvoeding, voeding, spelen en leren. http://www.kinderinfo.nl/ : de site voor alles over kinderen in de fase dreumes, peuter en naar school. http://www.jongegezinnen.nl/ http://www.geenrozewolk.com : niet voor iedereen is moeder worden het mooiste wat je kan overkomen. Sommigen valt het erg zwaar om moeder te zijn en hebben absoluut niet het 'roze-wolk-gevoel'. http://www.ouders.nl/ : een leuke site met allerlei handige informatie http://www.opvoedingsadvies.nl Opvoedingsadvies en Interculturele opvoedings-communicatie in Rotterdam e.o. http://www.kindjeopkomst.nl/ http://www.opvoedadvies.nl/
> 4 jaar	GGD JGZ	Vaccinaties -Signaleren van aandoeningen, ontwikkelingsstoornissen	Naast periodiek geneeskundig onderzoek eventuele signalen (vanuit onderwijs) oppakken	GGD Rivierenland, afdeling Jeugdgezondheid Telefonisch spreekuur : ma. t/m do. van 9.00u tot 12.00u T:

		en opvoedingsproblemen -Indiceren van zorg -Algemene preventieve voorlichting/advisering -Opvoedingsondersteuning kortdurende begeleiding		0344-69 88 44 GGD Tiel, Algemeen T: 0344-69 87 00 GGD JGZ-secretariaat T: 0344-69 87 07 www.ggdrivierenland.nl
--	--	--	--	---

Zie ook de websites:

www.tiernermoeders.nl, onder de button 'professionals, studie en pers

www.infoportaal.tiernermoeders.nl, onder de button 'voor professionals – jong ouderschap

www.jongin.nijmegen.nl